

Posudek na bakalářskou práci

Kateřiny Svobodové

Kult kamenů ve východním Středomoří

Úvodem si autorka vymezuje oblast svého zkoumání, pak se krátce zabývá problematikou terminologie, krátce si všímá zmínek o tématu několik^ě antických autorů. Další kapitola je věnována egejské oblasti a Malé Asii, pak následuje oblast syro-palestinská a Foinikie, kapitola o Foiničanech a Karthagincích na západě, o Nabatejcích, o kultu kamene v Římě zejména za Heliogabala a také o předislámském období v arabském světě.

Kapitolka o minojských bathylech, která byla v původním zadání, je tedy jen malou částí bakalářské práce, která je velmi obsáhlá, orientované spíše religionisticky než je obvyklé u bakalářských prací v klasické archeologii; očekávali jsme tu soupis gem s bathyly a podrobnější vyjádření k tomu, co tyto scény vyjadřují, čili co na nich je ikonograficky podáno. V této zvolené šíři si ovšem zase autorka nevšímá pravěké Evropy, zejména megalitických staveb, menhirů apod. v západní Evropě a v západním Středomoří. I tak je ovšem velice rozsáhlá. Snad by bylo vhodné doplnit zkazkami o plodnosti z kamenů, zachyceným ve folkloru ale i ikonograficky, pak vymezit trochu hranici mezi kameny a kmeny, všimnout si stromů života a moudrosti, které symbolizovaly i sloupy Jáchym a Boáz před Šalamounovým chrámem.

Bybloské idoly jsou napůl sochy, podobně jako obrazy na stélách v tofetech. Měli jsme kdysi studenta z Iráku, jehož rodina ještě uctívala kameny jako předislámská náboženství. Závěry jsou jistě zajímavé, ale je těžké se dostat v tak širokém tématu k oné obecnosti od extatiky po symbol abstraktně očištěné moudrosti v Apollónově sloupu –kmenu v Bassai, od pupku světa v omfalu v Delfách k meteoritům.

Nedostatkem práce je neuvádění přímých odkazů v textu (uveden je jen soupis bibliografie), to bude v budoucnosti potřeba napravit

Práce je bezpochyby svým způsobem myšlenkově výborná, svědčí o zvládnutí rozsáhlé látky; jen dnešní způsob snadnosti informací vede k jisté povrchnosti rychlého nadhledu, který méně reflektuje studium detailních zobrazení. Takový zkrácený postup bez hlubšího ponoření do konkrétního je zřejmě častější v religionistice než v oboru klasická archeologie, kde je potřeba podrobněji se seznámit s vlastním materiálem. Situace je zde obdobná jako je vztah mezi filosofií a klasickou filologií; kde také oběma oborům přes společné téma jde o něco odlišného.

V dalším bych autorce doporučoval, aby zkusila méně rozsáhlé téma, kde by mohla přesněji vymezit pole svého bádání a ponořit se hlouběji do příslušného materiálu. Přes uvedené výhrady je práce bezpochyby dobrým podkladem pro obhajobu.

V Praze dne 6. 9. 2007

Prof. Dr. Jan Bouzek, DrSc